Edgar Allan Poe

Nu-ți pune niciodată capul rămăşag cu diavolul

O poveste cu morală

Con tal que las costumbres de un autor, zice Don Thomas De Las Torres în precuvîntare la ale sale *Poeme de dragoste, sean puras y castas, importa muy poco que no sean igualmente severas sus obras* -însemnînd pe limba noastră că, atîta vreme cît morala unui autor e fără cusur, n-are importanță care-i morala cărților sale. Bănuim că Don Thomas zace acum în Purgatoriu din pricina afirmației sale. Din punctul de vedere al justiției poetice ar fi într-adevăr un lucru cît se poate de deştept să fie ținut acolo pînă ce *Poemele de dragoste* se vor fi vîndut din librării sau vor fi fost depozitate la arhivă, din lipsă de cititori. Orice operă de ficțiune *ar trebui să aibă* o morală; fapt cu totul remarcabil, criticii au descoperit că fiecare *are* una. Nu de mult, Philip Melancthon a scris un comentariu pe marginea *Batrachomiomahiei,* dovedind că intenția poetului era aceea de a sădi în sufletele oamenilor repulsia față de răzmeriță. Mergînd un pas mai departe, Pierre La Seine a arătat că intenția lui era aceea de a recomanda tinerilor cumpătare la mîncare şi băutură. Aidoma şi Jacobus Hugo s-a mulțumit să constate că prin Euenis Homer avea în vedere pe Jean Calvin, prin Antinou pe Martin Luther, prin lotofagi pe protestanți în general, iar prin harpii pe olandezi. Scoliaştii noştri moderni nu sînt cu nimic mai prejos în ce priveşte perspicacitatea, căci aceşti indivizi demonstrează existența unui înțeles ascuns în *Antediluvienii,* a unei parabole în *Powhatan,* a unor vederi revoluționare în *Cocoşul Robin* şi a transcendentalismului în *Degețel.* Pe scurt, s-a dovedit că nici un om nu se aşază la masa de scris fără un plan foarte amănunțit. în general, asta îi scuteşte pe autori de o serie de necazuri. Unui romancier, de pildă, nu trebuie să-i pese de morala sa. Ea este acolo - adică undeva, încît morala şi criticii pot să-şi vadă de treabă. Cînd se va ivi prilejul nimerit, tot ce-a vrut şi tot ce n-a vrut să spună acel gentleman va fi scos la lumină de *Cadranul* sau de *Gazeta de Mâine,* împreună cu tot ce-ar fi trebuit să spună, precum şi cu restul pe care bineînțeles că a vrut să-l spună, astfel încît în final toate se vor lămuri pe deplin.

Aşadar, învinuirea ce mi se aduce de către unii ignoranți cum că n-aş fi scris niciodată o povestire morală sau, mai precis, o povestire cu morală, e lipsită de orice bază serioasă. Nu ei sînt criticii chemați să mă-nțeleagă şi să-mi *dezvolte* morala: iată secretul! În curînd *Pisălogul Nordamerican* - gazetă trimestrială - îi va face să se ruşineze de prostia lor. Dar pînă atunci, ca să întîrzii un pic execuția şi să îndulcesc acuzațiile împotriva mea, vă ofer această istorioară tristă, istorioară a cărei peremptorie morală nu poate fi pusă la îndoială, căci pînă şi un alergător ar putea citi majusculele care compun subtitlul povestirii. Ar trebui să mi se recunoască paternitatea acestui aranjament, mult mai inteligent decît cel al lui La Fontaine sau al altora care amînă pînă în ultima clipă impresia generală pentru ca să o introducă apoi pe furiş la sfîrşitul fabulei. *Defuncți injuria ne afficiatur* era una din Legile celor douăsprezece » table, iar *De mortuis nil nisi bonum o* excelentă poruncă, chiar dacă morții în chestiune nu erau decît nişte coate-goale. Intenția mea, prin urmare, nu-i aceea de a-l ponegri pe Fifirone Afurisitu', defunctul meu amic. El a fost un cîine amărît, este adevărat, şi a avut parte într-adevăr de o moarte cîinească, dar n-ar trebui să-l ocărîm pentru viciile sale, căci ele proveneau dintr-un defect al maică-sii. Aceasta îşi dăduse întreaga silință să-l ciomăgească de cînd era mititel, fiindcă în

mintea ei deşteaptă îndatoririle erau socotite întotdeauna drept plăceri, iar copiii, precum cotletele sau măslinii Greciei moderne, cu bătaia devin invariabil mai buni. Dar biata femeie avu ghinionul să fie stîngace, şi decît să-l altoiască pe copil un stîngaci, ar face mai bine să-i dea pace. Universul se roteşte de la dreapta la stînga, aşadar nu se cade să aghesmuieşti pruncul de la stînga la dreapta. Dacă fiece pălitură din direcţia cea bună sloboade cîte un beteşug, urmează că fiece scatoalcă din cealaltă direcţie vîră în el un oarecare procent de răutate. Fusesem adesea martor la pedepsele lui Fifirone, şi chiar după felul cum dădea din picioare îmi puteam da seama că pe zi ce trecea îi mergea tot mai rău. în cele din urmă am constatat cu lacrimi în ochi că în privinţa ştrengarului nu mai era nici o speranţă şi într-o bună zi, după o chelfă-neală soră cu moartea, al cărei singur efect fu acela că obrazul i se înnegrise ca la un negrotei şi că-l apucară pandaliile, nemaiputînd răbda, am căzut de-ndată în genunchi şi cu glas tînguitor i-am profeţit ruina. Adevărul e că aplecarea lui spre viciu era fantastic de precoce. La cinci luni se înfuria atît de tare încît îi pierea glasul. La şase luni l-am surprins cum rodea un pachet de cărţi de joc. La şapte luni adesea înşfăca fetiţele şi le săruta. La opt luni refuza categoric să-şi pună semnătura pe angajamentul de abstinenţă. Samavolnicia lui lua cu fiece lună proporţii tot mai mari, încît la sfîrşitul primului său an de viaţă insistă să poarte *mustăţi*; ba mai rău, prinse obiceiul să înjure, să blesteme şi să facă pariuri.

Acest din urmă năravi, din cale-afară de vulgar, împlini în cele din urmă, cum prevăzusem, ruina lui Fifirone Afurisitu'. Viciul cu pricina „creştea şi se întărea pe măsură ce creştea şi se întărea şi dînsul", pentru ca în ziua în care deveni bărbat să nu mai poată rosti o singură propoziţie fără s-o împăneze cu propuneri de prinsoare. Nu c-ar fi clocit în mintea lui gîndul de-a face rămăşag de-adevăratelea. Nici pomeneală ! Voi fi cinstit faţă de prietenul meu şi voi zice că mai curînd ar fi preferat să clocească ouă. Pentru el toată treaba nu era decît o vorbă goală şi nimic mai mult, expresiile sale în legătură cu acest subiect neavînd nici un înţeles. Nu erau decît nişte amărîte de expletive - cuvinte imaginare menite doar să-i rotunjească propoziţia. Cînd spunea:—Punem pariu? nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să-l ia în serios. Dar eu nu mă puteam abţine să nu socot că era de datoria mea să-l pun la punct. Năravul lui era imoral, şi i-am spus-o răspicat. Era vulgar, şi l-am rugat să mă creadă. Era condamnat de societate, aici nu spuneam decît adevărul. Era interzis printr-un decret al Congresului, aici n-aveam nici cea mai mică intenţie de a-l minţi. Am protestat, dar fără folos. I-am explicat în zadar. Am stăruit, el zîmbea. L-am implorat, el rîdea. Am predicat, el rînjea. L-am ameninţat, el înjura. L-am lovit, el a chemat poliţia. L-am tras de nas, el l-a suflat şi s-a oferit să-şi pună capul rămăşag cu diavolul că nu voi mai încerca niciodată acest experiment. Sărăcia era un alt viciu pe care ciudatul defect fizic al mamei lui Afurisitu' i-l transmisese fiului ei. Acesta era îngrozitor de sărac, de bună seamă pricina pentru care expletivele din pariurile sale rareori atingeau latura pecuniară. Nu-mi amintesc să-l fi auzit spunînd vreodată : „Pun rămăşag cu tine pe un dolar". De obicei zicea: „Pun rămăşag pe ce vrei tu", sau „Pun rămăşag pe ce-ai tu curajul", sau „Pun rămăşag pe o nimica toată", sau chiar mai interesant „Pun capul rămăşag cu diavolul".

Această din urmă vorbă părea să-l satisfacă în cel mai înalt grad, poate şi pentru faptul că implica riscul cel mai mic, căci Afurisitu' devenise un zgîrie-brînză cum nu s-a mai pomenit. Dacă l-ar fi ridicat cineva în braţe, ar fi constatat că avea un cap mic, a cărui pierdere ar fi fost şi ea mică. Dar nu-s decît nişte păreri personale şi nu-s deloc convins c-aş avea dreptul să i le atribui şi lui. în orice caz, vorba respectivă se bucura cu fiece zi de tot

mai multă considerație, deşi a pune prinsoare pe propriii tăi creieri ca pe nişte bancnote dovedea o lipsă crasă de bun-simț - dar din pricina firii sale sucite prietenul meu nu putea înțelege acest lucru. în cele din urmă renunță la toate celelalte expresii, reținînd-o numai pe ultima: *Pun capul rămăşag cu diavolul,* pe care o întrebuința cu o rîvnă şi un devotament nețărmurite, care-mi displăceau şi-n egală măsură mă uimeau. Mi-au displăcut întotdeauna situațiile pe care nu le-nțeleg. Tainele îl fac pe om să cugete, periclitîndu-i astfel sănătatea. Adevărul e că *aerul* cu care Conu' Afuristu' pronunța vorba sa nesuferită, *maniera* lui de-a o rosti ascundea ceva, ceva ce mai întîi îmi trezi curiozitatea, dar mai pe urmă mă nelinişti ceva pe care, în lipsa unui termen mai precis, îmi voi permite să-l numesc *năstruşnic,* dar pe care dl Coleridge l-ar fi numit mistic, dl Kant, panteistic, dl Carlyle, şerpuistic, iar dl Emerson, hipermisticistic. începea să nu-mi mai placă defel. Sufletul lui Conu' Afurisitu' era în pericol. Am hotărît să uzez de întreaga mea elocință ca să-l salvez. Am jurat să-l servesc aşa cum Sfîntul Pattrick, cel din cronica irlandeză, a servit broasca-rîioasă, adică „trezind-o la realitate". Fără zăbavă m-am dedicat misiei mele. Din nou m-am apucat să-l dojenesc. Din nou mi-am adunat forțele pentru o ultimă încercare de a-l reforma.

Ajungînd eu la capătul predicii, Conu' Afurisitu' se comportă foarte ciudat. Cîteva clipe rămase tăcut, iscodindu-mă cu privirea. Dar deodată îşi azvîrli capul într-o parte şi-şi încruntă fioros sprîncenele, după care îşi desfăcu palmele şi-şi scutură umerii. Apoi clipi din ochiul drept. Apoi repetă operația şi cu cel stîng.Apoi îi închise pe amîndoi foarte tare.Apoi îi deschise pe amîndoi atît de larg, încît m-am speriat de eventualele consecințe. Apoi, ducîndu-şi degetul mare la nas, socoti de cuviință să facă nişte gesturi indescriptibile cu restul degetelor. în final, cu mîinile proptite în şolduri se îndură să-mi răspundă.

Nu-mi amintesc decît punctele mai importante din discursul său. Că mi-ar fi îndatorat dacă mi-aş ține gura. Că n-avea nevoie de sfaturile mele. Că disprețuia toate insinuările mele. Că era destul de mare ca să-şi poarte singur de grijă. Că îl consideram şi acum bebeluşu' Afurisitu' ? C-aveam ceva cu el ? Că voiam să-l insult ? Că eram nebun ? Pe scurt, ştia maică-mea că lipsesc de-acasă? Punea această ultimă întrebare ca unui om de încredere şi se jura că va ține cont de răspunsul meu. încă o dată mi-a cerut să-i spun pe şleau dacă maică-mea ştia că nu-s acasă. Tulburarea mea, zise el, mă dădea de gol, încît era dispus să-şi pună capul rămăşag cu diavolul că nu ştia.

Conu' Afurisitu' nu aşteptă răspunsul meu, ci, făcînd stînga-mprejur, mă părăsi cu o grabă nedemnă. E bine pentru el că a procedat astfel, fiindcă mă simțeam rănit în simțămintele mele. Pînă şi mînia reuşise să mi-o trezească, încît de data asta aş fi acceptat pariul său înjositor. Aş fi cîştigat pentru Starostele dracilor căpşorul lui Conu' Afurisitu', căci pe drept cuvînt măicuța mea *ştia* foarte bine că lipsesc temporar de-acasă.

Dar *Khoda shefa midehed* - Cerul dă alinare - cum zic musulmanii cînd sînt călcați pe degetele de la picioare. Primisem insulta pe cînd îmi făceam datoria, şi-am răbdat-o bărbăteşte. Totuşi, eram convins acum că făcusem tot ce se putea pentru acest nenorocit, aşa că am decis să nu-l mai deranjez cu povețele mele, ci să-l las în plata conştiinței sale. Dar, deşi mă abțineam de la sfaturi, nu mă puteam îndura să renunț definitiv la tovărăşia lui. Am mers chiar pînă acolo încît am început să-i răsfăț pornirile mai puțin vinovate, trezindu-mă uneori că-i laud glumele nesărate, aşa cum epicurienii laudă muştarul, adică cu ochii plini de lacrimi - atît de tare mă îndurerau vorbele sale păcătoase. Intr-o zi frumoasă, ieşind noi la plimbare, braț la braț, am nimerit pe un drum ce ducea la un rîu. Am dat de un pod

pe care am hotărît să-l trecem. Acesta avea un acoperiş care-l ferea de intemperii, dar cum nu erau decît cîteva ferestruici, înlăuntru domnea un întuneric tare neplăcut. De cum am intrat în pasaj, contrastul dintre lumina de afară şi bezna din interior îmi tulbură adînc sufletul. Dar nu şi pe al nefericitului Afurisitu', care se oferi să-şi pună capul rămăşag cu diavolul că eram ipohondru. El în schimb era de o veselie nemaipomenită, atît de deplasată încît mă cuprinseră bănuiala şi îngrijorarea. Nu era exclus ca el să fi suferit de transcendentalism. Dar nu mă pricep destul la simptomatologia acestei boli ca să pot afirma acest lucru cu hotărîre, şi din nefericire nici unul dintre prietenii mei de la *Cadranul* nu era de față. Presupun că ar fi vorba de asta, bazîndu-mă pe un soi de „Merry Andrewism" auster ce părea să-l chinuie pe bietul meu amic, şi care-l transformase într-un Popa-prostu sadea. Nu făcea altceva decît să se zbenguie şi să se vîre peste tot, poticnindu-se de tot ce întîlnea în cale, ba țipînd, ba sîsîind tot soiul de cuvinte stranii, unele fără noimă, altele neobrăzate, şi mereu cu mina cea mai gravă din lume. Nu mă puteam nicicum hotărî dacă să-i trag un picior în fund sau să-l compătimesc, în cele din urmă, după ce traversarăm aproape întreg podul, am ajuns la capătul potecii, dar înaintarea noastră fu blocată de o cruce de barieră destul de înaltă. Eu mi-am continuat drumul netulburat, dînd deoparte crucea, aşa cum se obişnuieşte. Dar simpla ei rotire nu era pe placul lui Conu' Afurisitu', care ținea morțiş să sară peste barieră, spunîndu-mi că poate executa în aer saltul de porumbel. Ei bine, cinstit vorbind nu-l credeam capabil de aşa ceva. Cel mai bun săritor, în orice stil, era amicul meu, dl Carlyle, şi cum ştiam că nici măcar el nu s-ar încumeta să execute saltul, nu mi-l imaginam cîtuşi de puțin pe Fifirone Afurisitu' făcîndu-l. în consecință am revărsat asupra lui un potop de cuvinte cum că-i lăudăros şi că-i mai mare la vorbă decît la faptă. Mai tîrziu aveam să le regret, căci pe loc se oferi *să-şi pună capul rămăşag cu diavolul* că poate face saltul respectiv.

În pofida hotărîrii mele anterioare, tocmai mă pregăteam să-l mustru pentru sacrilegiul său, cînd aud lîngă umărul meu o tuse uşoară ce aducea mai mult cu *Hm!* Tresărind, am aruncat o privire curioasă în jur. în cele din urmă ochii îi căzură, într-un ungher al lemnăriei, pe silueta unui gentleman în vîrstă, scund, şchiop şi cu un aer distins, întreaga lui înfățişare era cît se poate de onorabilă, nu atît din cauza costumului negru pe care-l purta, cît a cămăşii sclipind de curățenie şi a gulerului elegant răsfrînt peste cravata albă; părul îl avea despărțit pe frunte de o cărare, întocmai ca fetele. Mîinile şi le împreunase pe burtă meditativ, iar ochii-i erau dați peste cap.

Cercetîndu-l mai îndeaproape, am observat că peste pantalonii scurți purta un şorț de mătase neagră, ceea ce-mi păru din cale-afară de ciudat. Dar înainte să am timp să fac vreo remarcă în legătură cu această întîmplare neobişnuită, mă întrerupe un al doilea *hm!*

La această intervenție nu eram pregătit să răspund pe loc. Adevărul e că asemenea remarce laconice sînt aproape fără răspuns. Cunosc o gazetă care-a dat chix cu cuvîntul „Gogoşi"! Nu mi-e ruşine deci să mărturisesc că am apelat la ajutorul lui Conu' Afurisitu'.

— Afurisitule, am zis, unde eşti? N-auzi? Domnul a zis *hm!*

Pe cînd mă adresam astfel prietenului meu, îl priveam neînduplecat, căci, la drept vorbind, mă simțeam foarte derutat, şi cînd cineva se simte foarte derutat ar trebui să-şi încrunte sprâncenele şi să facă o mutră sălbatică, altminteri va părea un idiot.

— Afurisitule, am grăit, deşi numele aducea foarte tare cu o înjurătură (nici că s-ar fi putut ceva mai străin de gîndurile mele). Afurisitule, am îngăimat, domnul a zis *hm!*

Nu încerc să-mi apăr vorba pe temeiul profunzimii ei; nici eu n-o socoteam profundă; dar am observat că efectul cuvintelor noastre nu e întotdeauna direct proporțional cu însemnătatea pe care ele o au în ochii noştri; şi nici dacă l-aş fi ciuruit pe Conu' A. cu o bombă Paixhan sau l-aş fi pocnit în scăfîrlie cu *Poeții şi poezia Americii,* nu s-ar fi simțit mai năucit ca-n clipa în care i-am adresat aceste simple vorbe:

— Afurisitule, pe unde te-ascunzi ? N-auzi ? Domnul a zis *hm!*

— Aşa să fie ? bîigui el într-un tîrziu, schimbînd culoare după culoare, mai abitir ca piratul hăituit de o navă de război.Eşti sigur că *asta* a zis?S-ar părea deci că nu mai am nici o scăpare acum. Măcar să m-arăt viteaz. Fie: *hm !*

Asta păru să-l mulțumească pe venerabilul gentleman - numai Dumnezeu ştie de ce-. Părăsindu-şi postul din ungherul podului, acesta înainta şchiopătînd şi cu un aer binevoitor luă mîna lui Afurisitu' şi o strînse cordial, privindu-l tot timpul în față cu aerul celei mai sincere mărinimii din cîte-şi poate imagina mintea unui om.

— Sînt absolut sigur că-l vei cîştiga, Afurisitule, zise el cu surîsul cel mai candid din lume, dar, cum prea bine ştii, de dragul etichetei trebuie să trecem printr-o încercare.

— Hm! răspunse amicul meu, scoțîndu-şi haina cu un oftat adînc şi legîndu-şi o batistă în jurul brîului, după care îşi schimonosi chipul în modul cel mai cumplit, aruncîndu-şi ochii pe spate şi strîmbîndu-şi colțurile gurii - hm! Iar după o pauză zise din nou hm! După asta nu țin minte să-l fi auzit rostind alt cuvînt decît hm! Aha, am reflectat, fără să dau glas gîndului, e într-adevăr nemaipomenită tăcerea lui Fifirone Afurisitu'. Nu încape îndoială că-i urmarea vreunei trăncăneli anterioare. O extremă duce la alta. Mă întreb dacă n-a uitat întrebările încuietoare pe care mi le-a turnat cu toptanul şi pe nerăsuflate în ziua în care i-am administrat ultima lecție. In orice caz s-a lecuit de trans-cendentalism.

— Hm! răspunse la asta Fifirone, ca şi cînd mi-ar fi ghicit gîndurile şi arătînd ca o oaie foarte bătrînă căzuta în reverie.

Venerabilul gentleman îl luă apoi de braț şi-l conduse în umbra podului, la cîțiva paşi de barieră.

— Stimabile, zise el, conştiința nu mă lasă să nu-ți acord acest spațiu de manevră. Aşteaptă aici pînă ce-mi reiau locul lîngă barieră, căci vreau să văd dacă o poți sări în chip artistic şi transcendental, dar nu care cumva să omiți vreuna din figurile saltului de porumbel. Doar o simplă formalitate, precum ştii. Semnalul va fi: unu, doi, trei, start! Atenție la cuvîntul *start.* Aici îşi luă poziția lîngă barieră, făcu o pauză, ca şi cînd ar fi meditat profund, *îşi înalță privirea,* moment în care mi s-a părut că desluşesc un surîs imperceptibil pe buzele sale, apucă marginile şorțului, uitîndu-se îndelung la Afurisitu' şi în cele din urmă, conform înțelegerii, dădu semnalul :

Unu - doi - trei - start!

Exact la cuvîntul *start,* bietul meu amic țîşni într-un galop amețitor. Crucea nu era prea înaltă, cum este aceea a d-lui Lord, nici prea joasă, ca a recenzenților dlui Lord, aşa că eram aproape sigur că va reuşi s-o sară. Dar dacă nu va reuşi? Ah, aceasta era întrebarea - dar dacă nu va reuşi ? Cu ce drept, ziceam eu, gentlemanul cel bătrîn îl silea pe un alt gentleman să sară ? Cine era acest Bulinuță şontorog ? Dacă-mi *cere mie* să sar, nu voi sări, să fie clar! Nu-mi pasă chiar *dacă ar fi necuratul!* Podul, cum zic, avea un acoperiş boltit într-un chip atît de caraghios, încît înlăuntrul său stăruia tot timpul un ecou extrem de neplăcut - ecou de care nu-mi dădusem seama înainte de-a nu rosti ultimele patru cuvinte.

Dar cele spuse, sau gîndite, sau auzite de mine nu ținură decît o clipă. In mai puțin de cinci secunde de la start bietul meu Fifirone făcuse saltul. L-am văzut alergînd sprinten, desprinzîndu-se de podeaua podului şi-n timp ce se înălța, executînd cele mai teribile mişcări cu picioarele. L-am văzut facînd în aer un admirabil salt de porumbel chiar deasupra barierei, şi mi s-a părut cu adevărat ciudat că nu şi-a continuat zborul peste ea. Dar tot saltul n-a fost decît o treabă de un moment, şi înainte să apuc să reflectez la asta, Conu' Afurisitu' s-a prăbuşit drept pe spate, de aceeaşi parte a barierei de unde luase startul. în aceeaşi clipă l-am zărit pe venerabilul gentleman şonticăind cît îl țineau picioarele, prinzînd şi acoperind cu şorțul ceva ce căzuse în el cu zgomot din întunericul arcadei aflate chiar deasupra barierei. M-am minunat nespus de toate astea, dar n-am avut răgaz să meditez, căci Conu' Afurisitu' zăcea nemişcat ca un butuc. Am dedus că, fiind rănit în amorul propriu, avea nevoie de ajutorul meu. M-am grăbit să ajung la el şi-am descoperit că suferise ceea ce se cheamă un accident grav. Adevărul e că fusese deposedat de căpățînă, pe care n-am reuşit s-o găsesc nici după o cercetare amănunțită, drept care am hotărît să-l duc acasă şi să chem homeopații, între timp îmi trecu prin minte o bănuială: am deschis fereastra cea mai apropiată a podului şi dintr-o dată tristul adevăr mă străbătu ca un fulger. La vreo cinci picioare chiar deasupra crucii de barieră, tăind de-a curmezişul arcada podului, era întinsă o scoabă - o bară lată de fier cu baza pe orizontală - una din multele care întăreau structura pe toată suprafața ei. Reieşea limpede că gîtul nefericitului meu amic venise în contact direct cu tăişul scoabei. N-a supraviețuit mult cumplitei sale pierderi. Homeopații nu-i dăduseră o doză suficientă de medicament şi chiar şi acest puțin el ezită să-l înghită. Ca urmare, starea lui se înrăutăți, iar în final muri, o pildă pentru toți trăitorii sturlubatici. I-am înrourat mormîntul cu lacrimile mele, am brodat un semn heraldic pe blazonul familiei sale, iar în contul cheltuielilor de înmormîntare am expediat transcenden-taliştilor o notă de plată foarte modestă. Canaliile au refuzat s-o achite, drept care am pus imediat să-l dezgroape pe Conu' Afurisitu' şi l-am vîndut ca hrană pentru cîini.